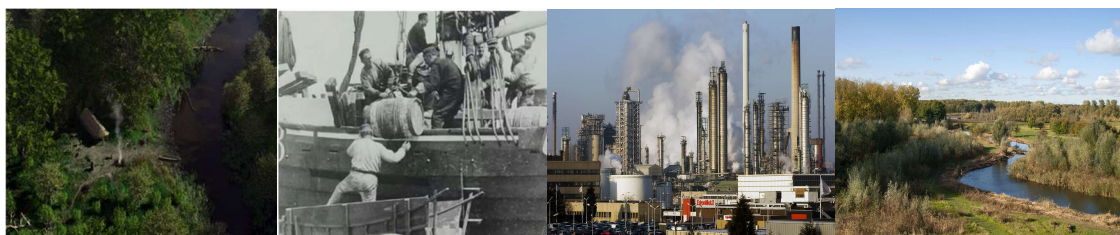

Broekpolder ‘Van Belang voor Vlaardingen naar Stadsbelangen Vlaardingen’

Laaggelegen in het veen

Het woord ‘broek’, of zoals men vroeger ook wel schreef ‘brouck’, in de naam Broekpolder heeft betrekking op het moerassige veengebied en is afgeleid van het Germaanse woord ‘broka’ dat moeras betekent. De aanduiding ‘polder’ staat voor een laaggelegen gebied waarvan de waterstand geregeld kan worden door molens of gemalen. De Broekpolder lag hoofdzakelijk in Vlaardingse-Ambacht, en is na de grenswijziging in 1941 bij Vlaardingen gekomen, terwijl een strook in het noordwesten op Maaslands grondgebied ligt.

Een millennia oud gebied

De broekpolder is een heel oud gebied. De oudste vondsten dateren uit het midden van de Nieuwe Steentijd (3800-3400 v.Chr.). Gedurende de vroege Middeleeuwen (500-1000 n. Chr.) is bewoning van het gebied onderbroken geweest. Daarna is het gebied definitief ontgonnen en kreeg het landschap de vorm die het tot het opspuiten in grote lijnen heeft behouden.

Boeren, vissers en fabrieksarbeiders

De bewoners van de Broekpolder waren vooral veeboeren. Naast veeteelt werd in de zestiende eeuw turfwinning een andere belangrijke bron van inkomsten voor de boeren. De tweede industriële revolutie (ca. 1880) betekende het einde van de traditionele bereiding van boter en kaas en de intrede van melkfabrieken.

De omvang van het huidige Vlaardingen is het gevolg van de ontwikkelingen na 1900 toen enkele grote industrieën zich hier vestigden (de Lever, Havenbedrijf Vlaardingen-Oost, ENCI en machinefabriek Kreber). De grote omschakeling kwam na de Tweede Wereldoorlog. Door de wederopbouw verrezen er nieuwe (Cincinatti, Unilever) en breidden bestaande zich uit. Het karakter van vissersplaats veranderde. De ligging aan de drukst bevaren rivier van de wereld bood grote kansen waar de toenmalige stadsbesturen actief op inspeelden.

Consequentie van dit alles was dat er duizenden werknemers aangetrokken werden, die zo snel mogelijk gehuisvest moesten worden en er dus veel woningen nodig waren. Grote stukken grond werden bouwrijp gemaakt. Zo verrezen de Indische Buurt en de Babberspolder en de Westwijk. De bevolking groeide van 43.000 inwoners (1947) tot bijna 64.000 eind 1957. Die trend werd doorgetrokken naar een potentieel van 157.000 waarmee ook de Broekpolder (noodgedwongen) in beeld kwam. Echter, hoe vooruitziend het stadsbestuur ook wilde zijn, er zou een prijs voor betaald moeten worden. Een prijs die in de onderzoeksrapporten niet altijd op tafel kwam en die niet in geld was uit te drukken. Plekken waar vele Vlaardingse herinneringen aan hadden, waaronder de Broekpolder, het unieke gebied met zijn eeuwenoude boerderijen en eendenkooi, zouden opgeofferd worden aan de expansie van de stad. Bovendien was het niet zeker of het wel nodig was om de Broekpolder op te offeren. Inmiddels weten we het antwoord.

Het slib: ramp of zegen?

Wat nu Broekpolder heet, is landschappelijk haast onvergelijkbaar met het oude veenweidegebied dat hier voor het opspuiten met havenslib (vanaf 1958) lag. Eind jaren vijftig werd het oude boerenland opgedeeld in van perskaden voorziene compartimenten (spuitvakken), waarin Rotterdams havenslib werd gespoten.

Dit was nadat de toenmalige burgemeester Jan Heusdens, samen met de Provincie, de ambitie had om Vlaardingen door te laten groeien tot 120.000 inwoners. Grondeigenaren werden uitgekocht of onteigend, de boerenbedrijven verplaatst en de soms eeuwenoude boerderijen gesloopt. Slechts de randen van het gebied

herinneren nog aan iets uit de oude oorsprong van de Broekpolder, zoals bij de Flardingharuiters en watersportvereniging De Bommeer.

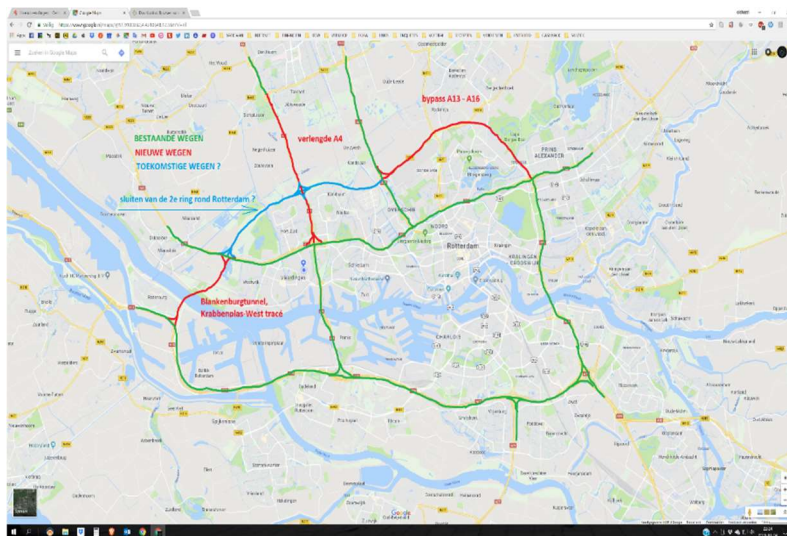
StadsBelang(en) Vlaardingen?

Net als toen ligt er wederom een enorme bouwopgave voor Vlaardingen. Bouwen, bouwen, bouwen! Vlaardingen moet groeien is de opdracht. En de Provincie kijkt over de schouder mee, om eventueel in te grijpen als dat nodig is. En te dicteren waar gebouwd moet gaan worden.

De meerderheid van politiek Vlaardingen kiest voor inbreien en verdere verstedelijking in Vlaardingen. Ofwel, meer woningen en minder leef oppervlakte. Meer grootstedelijke problemen. Is dat gewenst? Of moeten we een klein deel langs de randen van de Broekpolder inrichten voor een mooie gemengde woonwijk? StadsBelangen Vlaardingen kiest voor dit laatste. Om zelf de regie te houden en Vlaardingen voor iedereen leefbaar te houden.

Voorbeelden uit het recente verleden – o.a. de A4 en de Blankenburgtunnel (“zonder oortjes”) – hebben aangetoond dat politiek Vlaardingen goed is om haar eigen postzegel te bestuderen, maar uiteindelijk (financieel) zwaar inlevert omdat Provinciale verantwoordelijkheden zwaarder wegen dan lokale.

En uiteraard vindt StadsBelangen Vlaardingen ook wel iets van de zwaar gesubsidieerde projecten in de Broekpolder, maar dat bewaren we voor een volgende (boeken)bijdrage.

Jorn van der Bie, StadsBelangen Vlaardingen, met speciale dank aan **Marcel Sloot**

Bronnen:

1. Korte geschiedenis van Vlaardingen
C. Postma, Vlaardingen 1958
2. Van 't Oft naar 't Oofd 18, De Broekpolder. Een herinnering aan hoe het was.
Jan Anderson, Aad den Hoedt, Vlaardingen 2011
3. Van 't Oft naar 't Oofd 36, Broekpolder. Van weidegebied tot recreatiegebied
Aad den Hoedt, Vlaardingen 2016
4. Van 't Oft naar 't Oofd 40, Vlaardingen na de Tweede Wereldoorlog
Jan Anderson, Vlaardingen 2017